

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

z dnia 23 września 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021 - 2026”

Na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 poz. 1818) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2021 r., poz.1372) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Elblągu

Antoni Czyżyk

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Elblągu
z dnia 23 września 2021 r.

Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 - 2026

Realizowany w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 –
2020

Elbląskie Centrum Usług Społecznych
sierpień 2021 r.

Spis treści

1. DEFINICJE.....	4
2. NAZWA I CEL PROGRAMU	5
3. OKRES REALIZACJI PROGRAMU	7
4. POTRZEBY WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ UZASADNIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU	7
5. CHARAKTERYSTYKA ADRESATÓW PROGRAMU	10
6. USŁUGI SPOŁECZNE REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.....	12
7. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE	25
8. OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE	26
9. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIANIA WARUNKÓW ORAZ UPRAWNIEŃ DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE.....	27
10. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO ZAKWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE	27
11. ORGANIZACJA PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH I ETAPY JEGO REALIZACJI	28
12. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI	30
13. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	32

1. DEFINICJE

Usługi społeczne – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec Elbląga – osoba zamieszkująca na terenie Miasta Elbląg.

Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania określone w Programie Usług Społecznych i której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).

Osoba z niepełnosprawnością – osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Osoba niesamodzielną – osoba u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki i/lub pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Opiekun faktyczny – opiekun osoby niesamodzielną lub osoby z niepełnosprawnością sprawujący okresową lub stałą opiekę nad osobą niesamodzielną lub z niepełnosprawnością.

Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych zgodnie z zapisami statutu Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, tj. działania z zakresu wspierania rodziny, wspieranie osób niepełnosprawnych, promocja i ochrona zdrowia, reintegracja zawodowa i społeczna.

Zakres interwencji EFS – zakres działania obejmujący obszary wymienione w Regulaminie konkursu „Wsparcie tworzenia centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług (nr POWR.02.08.00-IP.03-00-001/20), tj. usług w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, opieki nad dziećmi do lat 3, aktywizacji zawodowej, mieszkalności społecznej, chronionego i wspomaganego, reintegracji społeczno – zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych.

Ustawa - ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Program – „Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026”.

Centrum – Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

Koordynator – Koordynator indywidualnych planów usług społecznych.

Realizator usług społecznych – wykonawca wyłoniony w drodze procedury ustawy Prawo zamówień publicznych lub organizacja wyłoniona w drodze konkursu w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

2. NAZWA I CEL PROGRAMU

„Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026” realizowany w Gminie Miasto Elbląg.

Jednym z fundamentalnych założeń Programu Usług Społecznych będzie utworzenie lokalnej sieci usługodawców, złożonej ze stabilnych lokalnych partnerów świadczących usługi społeczne. Jest to ważny krok dla zbudowania trwałej współpracy międzysektorowej w obszarze usług społecznych.

Cel Programu:

Zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby wspólnoty samorządowej miasta Elbląg z wykorzystaniem lokalnego potencjału poprzez: organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym w sposób kompleksowy, „szyty na miarę” czyli zindywidualizowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną, odpowiadający na potrzeby poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk.

Cele szczegółowe Programu:

1. Rozszerzenie oferty usług społecznych i środowiskowych (dostęp, koordynacja, szeroka oferta, wyjście poza selektywne).
2. Zwiększenie dostępności usług społecznych dla ogółu mieszkańców Elbląga (wyjście poza klientów pomocy społecznej).
3. Zbudowanie wizerunku ECUS jako instytucji świadczącej usługi społeczne.
4. Pobudzanie procesu oddolnych działań/inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców.
5. Świadczenie wysokiej jakości usług społecznych dostarczanych przez ECUS.
6. Rozwój działań środowiskowych, wspierających świadczenie usług społecznych: wolontariatu, usług samopomocowych i sąsiedzkich.

Sposób, tryb oraz zasady tworzenia i realizacji Programu Usług Społecznych określa ustawa.

Podstawą do opracowania Programu jest „Diagnoza potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i zbadanie lokalnego potencjału usługowego” przeprowadzona na zlecenie Miejskiego Ośrodka Społecznego w Elblągu, który od 1 lipca 2021 r. został przekształcony w Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Oznacza to, że usługi społeczne przedstawione w Programie odpowiadają na faktyczne potrzeby mieszkańców Elbląga w tym zakresie.

Realizatorem Programu będzie Elbląskie Centrum Usług Społecznych natomiast wykonawcami usług społecznych zgodnie z art. 7 Ustawy mogą być:

1. Inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy w tym Elbląskie Centrum Usług Społecznych.
2. Organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyłoniony na podstawie tej ustawy.
3. Podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - prawo zamówień publicznych.

4. Podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych jest koordynatorem usług społecznych w Elblągu.

3. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

„Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026” będzie realizowany w Gminie Miasto Elbląg dwuetapowo tj.

Pierwszy etap:

W okresie od dnia wejścia w życie uchwały do 31 lipca 2023 r. w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020.

Drugi etap:

W okresie od 1 sierpnia 2023 r. do 31 lipca 2026 r. – Gmina Miasto Elbląg zobowiązuje się do kontynuacji działań ECUS i utrzymania oferty usług społecznych w okresie co najmniej 3 lat od zakończenia realizacji projektu.

4. POTRZEBY WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ UZASADNIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

Diagnoza pod kątem usług społecznych została zrealizowana z wykorzystaniem różnych metod i technik badawczych (ilościowych i jakościowych). Przeprowadzono analizę danych zastanych, badanie ilościowe (CATI) na próbie 700 mieszkańców Elbląga, 20 Indywidualnych Wywiadów Pogłębionych (IDI) z usługodawcami, lokalnymi liderami, osobami kluczowymi, przedstawicielami władz lokalnych, 5 Zogniskowanych Wywiadów Grupowych (FGI) z przedstawicielami różnych grup odbiorców usług społecznych, a także konsultacje społeczne.

Realizacja badań umożliwia rozpoznanie potrzeb mieszkańców, które powinny zostać objęte wsparciem w ramach usług społecznych. Na tej podstawie opracowano katalog usług społecznych, które będą świadczone dla mieszkańców Elbląga.

Potrzeby mieszkańców Elbląga w podziale kategorialnym

Rodzina:

1. Wspieranie rodziny i rozwój usług w tym zakresie około 60% badanych wskazuje jako ważne.
2. Wśród najczęściej wskazywanych potrzeb w obszarze rodziny znajduje się: wsparcie mobilnej psychiatrii środowiskowej dla dzieci i młodzieży, wsparcie terapeutyczne w różnych obszarach, w tym psychologiczne, uzależnień, logopedyczne, dietetyczne, terapie rodzinne, małżeńskie i partnerskie, mediacje, nieodpłatne żłobki, wsparcie edukacyjne rodziców w zakresie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, szczególnie dla rodzin nieubogich, niewykluczonych społecznie.
3. Sami zainteresowani – rodziny w kryzysie wymieniają następujące potrzeby: znalezienie (lepszey) pracy, zabezpieczenie potrzeb materialnych (bytowych), pomoc dla rodzin osób uzależnionych, możliwości spędzania czasu dla dzieci, ochrona zdrowia, potrzeba bezpieczeństwa.

4. Przedstawiciele instytucji, lokalni eksperci i liderzy wskazywali na potrzebę specjalistycznej pomocy (psycholog, pedagog, logopeda itp.). Wskazano też na potrzebę podjęcia działań o charakterze profilaktycznym przeciwdziałających zachowaniom ryzykownym.
5. Wszyscy respondenci wskazali na potrzebę organizowania atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Seniorzy

1. Również w przypadku tej grupy ponad 60% badanych wskazuje na konieczność rozwoju usług społecznych.
2. Wśród najczęściej wskazywanych potrzeb tej grupy jest środowiskowa opieka geriatryczna, mieszkania wspomagane, taksówka dla seniora, grupa wsparcia dla seniora, drobne usługi remontowo – budowlane, usługi sezonowe, usługa „Złota rączka”.
3. Sami zainteresowani wymieniają: transport, przemieszczanie się, ochrona zdrowia, dostępność, bariery architektoniczne, potrzeba budowania relacji, potrzeby kulturalne i zagospodarowania czasu wolnego, edukacja i rozwój - przygotowanie, wychowanie do późnej starości, zapewnienie opieki w okresie późnej starości, kreowanie wizerunku seniora, niwelowanie negatywnych stereotypów, tworzenie klimatu zrozumienia i tolerancji.
4. Przedstawiciele instytucji, lokalni eksperci i liderzy wskazywali na potrzebę zaspokojenia złej sytuacji finansowej, zagospodarowania czasu wolnego, którego seniorzy mają dużo, zainteresowania się seniorem wówczas, kiedy on ma jeszcze ochotę i siłę coś robić – przeciwdziałanie izolacji i samotności, domki dla seniorów, bez barier architektonicznych, budowanie pozytywnych stron starości, Centrum Opiekuńczo – Lecznicze.

Osoby z niepełnosprawnością

1. Na temat potrzeby rozwoju usług społecznych dla osób z niepełnosprawnością wypowiedziało się ponad 60% badanych.
2. Przez respondentów najczęściej wskazywane były usługi: mieszkania chronione, wspierane i treningowe, asystent osoby głuchoniemej, środowiskowa opieka okresowa, np. po wypadku, taksówka dla osoby niepełnosprawnej, opieka i edukacja dla opiekuna faktycznego, asystent osoby niepełnosprawnej, mobilne usługi pielęgnacyjne, grupy wsparcia.
3. Sami zainteresowani mówią, że bardzo silna jest potrzeba relacji, potrzeba akceptacji ze strony otoczenia, potrzeba zaakceptowania siebie, swojej niepełnosprawności lub choroby, wewnętrznego pogodzenia się z sytuacją, losem, poruszanie się i transport, praca zawodowa, potrzeby socjalne, bezpieczeństwo.
4. Przedstawiciele instytucji, lokalni eksperci i liderzy wskazywali na potrzebę zbudowania oparcia w formie mieszkalnictwa i samodzielnego życia, pomoc asystenta w codziennym życiu, dostosowanie mieszkań do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Mieszkańcy Elbląga

1. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą poziom wiedzy mieszkańców nt. ECUS jest znikomy. Kluczowym wyzwaniem jest również budowanie wizerunku nowej instytucji.
2. Uczestnicy badań zwracali uwagę na konieczność świadczenia usług dla wszystkich grup mieszkańców, tak zwane podejście powszechne do usług społecznych.
3. Jak pokazują badania, wśród mieszkańców Elbląga istnieje (mniejsze niż w innych miastach) przyzwolenie na tworzenie odpłatnej oferty usług społecznych. Powyższy pogląd jest rozpowszechniony przede wszystkim wśród osób o trudniejszej sytuacji ekonomicznej, tj. 40% badanych, którzy preferują korzystanie z bezpłatnych usług społecznych, nawet jeśli ich podaż i – co za tym idzie – dostępność, byłaby mniejsza.
4. Jednocześnie niemal połowa badanych deklaruje chęć skorzystania z odpłatnych usług społecznych, jeśli byłyby one łatwiej dostępne dla mieszkańców.

5. Badani mieszkańcy najczęściej wyrażają ambiwalentną ocenę lokalnych usług społecznych. Najwięcej wątpliwości budzi dostępność mieszkań komunalnych oraz działań na rzecz wzmacniania aktywności społecznej mieszkańców.
6. Zgodnie z wnioskami płynącymi z diagnozy niezbędne jest pobudzenie aktywności obywatelskiej poprzez działania w szczególności ukierunkowane na:
 - uspołecznienie procesu konstruowania i świadczenia usług
 - partycypacyjny model współpracy z usługodawcami
 - udrożnienie dialogu społecznego i procesów partycypacyjnych w mieście
 - wykorzystanie metody OSL do pracy ze społecznościami lokalnymi, również pod kątem realizacji mikro-diagnoz społecznych (w tym w rejonach szczególnej koncentracji problemów społecznych, w oparciu o potencjał więzi i poczucia przynależności, a także inwestowanie w liderów społecznych)
 - integrację międzypokoleniową
 - usługi sąsiedzkie

5. CHARAKTERYSTYKA ADRESATÓW PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i lokalnego potencjału usługowego wyłoniono trzy wiodące grupy mieszkańców, które będą korzystać z usług społecznych dostarczanych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Pierwszą grupą jest rodzina rozumiana szeroko jako rodzina pochodzenia, rodzina, którą założyliśmy, rodzina zastępcza. Drugą grupą będą osoby z niepełnosprawnością oraz seniorzy/osoby niesamodzielne. Trzecią grupą będą mieszkańcy Elbląga z którymi w ramach organizowania społeczności lokalnej będzie prowadzona praca w ujęciu terytorialnym i kategorialnym. Pierwsze działania terytorialne rozpoczną się ze społecznością budynków socjalnych przy ul. Skrzydlatej, z czasem zaś będą rozszerzane na kolejne lokalizacje w mieście.

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” liczba osób, które skorzystają z usług społecznych dostarczanych przez ECUS w ramach Programu będzie monitorowana w trakcie realizacji projektu. Liczba ta zostanie określona po zakwalifikowaniu zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie.

Charakterystyka wiodących grup mieszkańców Elbląga

Rodzina

Z analizy dokumentów i sprawozdań wynika, że na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby rodzin, które znajdują się w sytuacji wymagającej wsparcia nie tylko finansowego, ale przede wszystkim pozamaterialnego. Sytuacja pandemii COVID-19 przyczyniła się do nasilenia tego zjawiska. Zauważalnym problemem jest izolacja młodych ludzi od ich środowiska rówieśniczego i jej skutki, wpływ tej sytuacji na relacje w rodzinie, nasilające się lub pojawiające konflikty wynikające z ograniczonych możliwości realizowania i zaspokajania potrzeb wszystkich członków rodziny. W opinii środowisk i lokalnych liderów oraz pracowników instytucji zajmujących się tą sferą wsparcia, wzrasta zapotrzebowanie na kompleksową, wieloaspektową pomoc dla rodzin niezależnie od tego czy są to rodziny pełne, niepełne, wielodzietne.

Osoby z niepełnosprawnością / niesamodzielne / starsze

Z diagnozy przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia Programu wynika, że w 2020 r. w mieście odnotowano 733 narodziny dzieci, natomiast zmarło 1 422 mieszkańców Elbląga, co oznacza ujemny

przyrost Obserwowany jest trend stale malejącej liczby ludności. Elbląg, jak wiele miast w Polsce zaczyna być miastem starzejącego się społeczeństwa. Ta sytuacja powoduje kolejne. Seniorzy mieszkają sami, nie mają wsparcia rodzin, gdyż mieszkają one daleko, stan zdrowia z wiekiem się pogarsza, uniemożliwia samodzielne korzystanie z ofert dla seniorów w mieście, narasta w nich poczucie osamotnienia, a pandemia COVID-19 jeszcze bardziej nasiliła to zjawisko zamykając w domach nawet tych aktywnych seniorów.

Jak pokazuje analiza danych zastanych i badania, w ogólnej liczbie mieszkańców zwiększa się też odsetek osób z niepełnosprawnością. Oprócz niepełnosprawności długoterminowej istnieje również zjawisko niepełnosprawności okresowej po zdarzeniu losowym, uniemożliwiającej szybki powrót do aktywności, np. po wypadku. Istnieje również grupa osób, które wymagają już opieki i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie mają jeszcze lub są w trakcie ustalania stopnia niepełnosprawności. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych nie tylko w ramach zadań pomocy społecznej, ale także w ramach projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, firmy prywatne i instytucje.

W odniesieniu do opisanych powyżej grup należy również zaakcentować sytuację opiekunów faktycznych, którzy niejednokrotnie rezygnują z własnych celów życiowych, aby sprawować opiekę nad osobą niesamodzielną. Pielęgnacja i opieka nad osobą niesamodzielną jest bardzo czasochłonna, absorbująca, wymagająca siły zarówno fizycznej, jak też psychicznej.

Mieszkańcy Elbląga

Liczba mieszkańców miasta systematycznie się zmniejsza. Powyższe zjawisko jest zgodne z trendem dla regionu, jak również z tendencją ogólnokrajową. Jest to efektem nie tylko ujemnego przyrostu naturalnego, ale również ujemnego salda migracji. Oprócz spadku liczebności populacji najbardziej istotnym zjawiskiem demograficznym jest zmiana struktury ludności ze względu na wiek. W dłuższej perspektywie widać, że sukcesywnie rośnie udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w populacji, natomiast zmniejsza się odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym (tym samym zwiększa się współczynnik obciążenia demograficznego).

Mieszkańcy Elbląga wykazują relatywnie niski wskaźnik społecznego zaangażowania, poczucia sprawczości w działania społeczności lokalnej. Tym samym obserwowany jest zanik umiejętności samodzielnego i samopomocy w rozwiązywaniu problemów lokalnych. Mieszkańcy zaznaczają wysoki poziom zadowolenia z relacji sąsiedzkich, silnych więzi i poczucia przynależności, co jest dobrym wyjściem do tworzenia dalszych działań w obrębie metody Organizowania Społeczności Lokalnej. Ponadto na terenie miasta Elbląg funkcjonują organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, liderzy lokalni i grupy nieformalne, które stanowią niezbędny element do sieciowania i wspólnego koordynowania działań zmierzających do aktywizacji społeczności lokalnej.

6. USŁUGI SPOŁECZNE REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

Diagnoza potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i lokalnego potencjału usługowego wskazała na istotne potrzeby Elblążanek i Elblążan w zakresie usług społecznych. Najintensywniej pojawiające się usługi społeczne, które na podstawie Programu będzie świadczyło Elbląskie Centrum Usług Społecznych, mieszczą się w obszarach interwencji EFS. Zakres usług ujętych

w Programie wpisuje się w katalog usług ujętych w art. Ustawy, tj.

1. Wspieranie rodziny – wspieranie rodzin w sytuacjach trudnych, w tym kryzysowych, przez specjalistyczne terapie i mediacje, wsparcie rodziców, wsparcie dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych i po traumach, przez specjalistyczne usługi psychiatry dziecięcego, psychoterapeuty, pielęgniarzy.

2. Wsparcie osób niepełnosprawnych - wsparcie specjalistyczne i usługowe ukierunkowane na poprawę sytuacji życiowej poprzez kompleksowe wsparcie w ramach środowiskowej opieki okresowej, środowiskowej opieki geriatrycznej, usługi przewozowe, remontowo – porządkowe, sezonowe, mobilne usługi pielęgnacyjne.
3. Pobudzanie aktywności obywatelskiej poprzez:
 - uspołecznienie procesu konstruowania i świadczenia usług
 - budowanie Forum Partnerów ECUS
 - działania Organizatora społeczności lokalnej do pracy ze społecznościami lokalnymi, również pod kątem realizacji mikro-diagnoz społecznych (w tym w rejonach szczególnej koncentracji problemów społecznych, w oparciu o potencjał więzi i poczucia przynależności, a także inwestowanie w liderów społecznych)

Usługi, które będzie świadczyć Elbląskie Centrum Usług Społecznych ujęte są w dwóch Pakietach:

- 1) Pakiet Rodzina
- 2) Pakiet Pomocne Wsparcie

Szczegółowy opis każdej z usług zaplanowanych w Programie sporządzony zostanie w dokumencie „Założenia do standardu usługi społecznej”. W ten sposób powstanie Katalog Usług Społecznych realizowanych i kontraktowanych w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”.

Pakiety usług społecznych będą uzupełniane działaniami wspierającymi, inicjowanymi przez organizatora społeczności lokalnej.

Odbiorcami usług w każdym z pakietów są mieszkańcy Elbląga.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pakiet Rodzina					
Lp	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy usługi	Zakres usługi z ustawy /interwencji EFS	Mierniki	uzasadnienie
ŚRODOWISKOWE WSPARCIE DZIECI I MŁODZIEŻY					
1.	Psychiatria środowiskowa – usługa kompleksowa świadczona w środowisku wobec dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych w szczególności wywołanych przemocą rówieśniczą (bullying i cyberprzemoc), rozwodem rodziców, śmiercią osoby bliskiej lub w innych sytuacjach traumatycznych, poprzez mobilny zespół wykwalifikowanej kadry w tym: lekarza psychiatrę (diagnoza i zalecenia lekarskie), pielęgniarkę (monitorowanie procesu leczenia), terapeutę oraz psychologa (działania terapeutyczne) .	Mieszkańcy Elbląga dzieci i młodzież, które nie ukończyły 19 roku życia, znajdujące się w sytuacji kryzysowej, nagłej, wywołującej traumę	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, usługa zdrowotna	Liczba osób, które skorzystały z usługi	60% badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Terapia psychologiczna – której zadaniem jest zdiagnozować obszar do pracy terapeutycznej i wskazać specjalistę, który powinien pracować z dzieckiem według	Mieszkańcy Elbląga dzieci i młodzież, które nie ukończyły 19 roku życia wymagające diagnozy i specjalistycznego wsparcia terapeutycznego	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,	Liczba osób, które skorzystały z terapii Liczba sesji terapeutycznych	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	indywidualnych potrzeb, Terapie według indywidualnych potrzeb, Terapia logopedyczna, Terapia dietetyczna				
	Wsparcie psychologiczne według indywidualnych potrzeb -	Mieszkańcy Elbląga dzieci i młodzież, które nie ukończyły 19 roku życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Liczba spotkań	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Wsparcie dla szczególnie uzdolnionych dzieci i młodzieży w szczególności poprzez zakończanie zajęć w klubie sportowym, zakończanie zajęć z robotyki, gry na instrumentach muzycznych, zajęć z rysunku i innych	Mieszkańcy Elbląga dzieci i młodzież, które nie ukończyły 20 roku życia, które wykazują szczególne zdolności	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,	Liczba osób, które skorzystały z usług	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
2.	KLUB RODZICA				
	Spotkania warsztatowe i prelekcyjne nt. podnoszenia wiedzy i świadomości z zakresu planowania rodziny, macierzyństwa / ojcostwa, okresu ciąży i porodu, budowania kontaktu i relacji od pierwszych dni	Mieszkańcy Elbląga - kobiety w ciąży i ich partnerzy, rodzice	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,	Liczba osób, które uczestniczyły w spotkaniach Liczba spotkań	61 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Spotkania tematyczne z wybranymi specjalistami:	Mieszkańcy Elbląga rodzice, którzy potrzebują	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i	Liczba osób, które uczestniczyły w	61 % badanych wskazało, że taka usługa jest

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	pedagog, logopeda, dietetyk, fizjoterapeuta, pediatra, dentysta etc.	porad różnych specjalistów	pieczy zastępczej,	spotkaniach Liczba spotkań	potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Warsztaty specjalistyczne dla rodzin, np. z zakresu pracy z dzieckiem (odzyskać dziecko, prawidłowe relacje pomiędzy dzieckiem a rodzicem/opiekunem, zagrożenia związane z rozwojem cyfrowym, nauką zdalną i inne w zależności od potrzeb)	Mieszkańcy Elbląga rodzice, którzy potrzebują wsparcia we wskazanym zakresie	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,	Liczba osób, które uczestniczyły w warsztatach, Liczba zorganizowanych warsztatów	61 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Opieka nad dziećmi (do lat 3) w trakcie spotkań i warsztatów	Mieszkańcy Elbląga rodzice korzystający z warsztatów i ich dzieci	Usługa społeczna z zakresu wspieranie rodziny/ EFS – opieka nad dziećmi do lat 3	Liczba dzieci objętych opieką,	61 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
3.	BEZPŁATNY ŻŁOBEK	Mieszkańcy Elbląga rodzice, których dzieci uczęszczają do żłobka publicznego	Usługa społeczna z zakresu wspieranie rodziny/ EFS – opieka nad dziećmi do lat 3	Liczba rodzin, które skorzystały z usługi	65 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
4.	ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW RODZINNYCH				
	Terapia rodzinna w tym diagnoza, określenie ścieżki terapii, spotkania terapeutyczne	Mieszkańcy Elbląga rodziny w kryzysie	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny EFS - wspieranie rodziny, i pieczy zastępczej, wsparcie osób starszych	Liczba osób, które skorzystają z terapii liczba sesji terapeutycznych	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Terapia małżeńska i partnerska w tym diagnoza, określenie	Mieszkańcy Elbląga małżeństwa i związki partnerskie w kryzysie	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny/ EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej	Liczba osób, , które skorzystają z terapii	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	ścieżki terapii, spotkania terapeutyczne			liczba sesji terapeutycznych	mieszkańców Elbląga
	Mediacja	Mieszkańcy Elbląga osoby i rodziny w kryzysie, osoby które ukończyły 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, wsparcie osób starszych	Liczba osób, które skorzystają z mediacji liczba spotkań	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Edukacja prawna według indywidualnych potrzeb	Mieszkańcy Elbląga rodziny w kryzysie, osoby które ukończyły 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, wsparcie osób starszych	Liczba osób, które skorzystają z edukacji prawnej Liczba spotkań	Jako uzupełnienie bezpłatnego poradnictwa prawnego, które świadczone jest w Elblągu
Pakiet Pomocne Wsparcie					
1.	ECUSowe TAXI				
	Usługa w szczególności realizowana na trzech trasach: 1. Zdrowotna - zapewniająca dojazd z miejsca zamieszkania do placówki medycznej/rehabilitacyjnej 2. Ku aktywności zapewniająca dojazd do urzędu i/lub miejsca świadczenia oferty aktywizującej wraz z asystą (w razie potrzeby), z wyłączeniem transportów medycznych. 3. Zakupowa – dojazd w celu zaopatrzenia w produkty pierwszej	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, - osoby, które ukończyły 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, opiekunów faktycznych	Liczba osób, które skorzystają z usługi przewozowej	65% badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	potrzeby Usługa świadczona na terenie miasta Elbląg, (maksymalnie 6 przejazdów miesięcznie na osobę.)				
2.	ŚRODOWISKOWA OPIEKA OKRESOWA – zorganizowanie skoordynowanego wsparcia				
	Kompleksowa usługa wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego (wypożyczenie, dostawa, montaż, instruktaż), wsparcie w zakresie podpisania umowy wypożyczenia. Usługa finansowana maks. 3 miesiące	Mieszkańcy Elbląga: - zgodnie z zaświadczeniem lekarskim wymagają opieki okresowej z powodu nagłych zdarzeń losowych, np. wypadku - nie są w ostrej fazie choroby psychicznej.	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny/ EFS – wsparcie rodziny, wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystają z usługi, liczba podpisanych umów	66 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Usługi interwencyjno – opiekuńcze świadczone w domu w szczególności: - po leczeniu szpitalnym - po wypadkach	Mieszkańcy miasta Elbląga -zgodnie z zaświadczeniem lekarskim wymagają opieki okresowej z powodu nagłych zdarzeń losowych, np. wypadku - nie są w ostrej fazie choroby psychicznej.	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny/ EFS –wsparcie rodziny, wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z usług Liczba godzin świadczonych usług	66 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Edukacja praktyczna opiekunów faktycznych w zakresie bezpiecznej pielęgnacji i opieki nad osobą niesamodzielną	Mieszkańcy Elbląga – opiekunowie faktyczni	Usługa wspierania rodziny, wspieranie osób niepełnosprawnych/ EFS wsparcie opiekunów faktycznych, wsparcie osób z niepełnosprawnościami i osób	Liczba osób uczestniczących w szkoleniu Liczba indywidualnych	66 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	Wsparcie opiekunów faktycznych oraz osób niesamodzielnych przez psychologa według indywidualnych potrzeb	Mieszkańcy Elbląga – opiekunowie faktyczni	starszych Usługa wspierania rodziny, wspieranie osób niepełnosprawnych/ EFS wsparcie opiekunów faktycznych, wsparcie osób z niepełnosprawnościami i osób starszych	porad Liczba opiekunów faktycznych którzy skorzystali z porady Liczba osób niesamodzielnych liczba udzielonych porad	66 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
3.	ŚRODOWISKOWA OPIEKA GERIATRYCZNA				
	Usługa świadczona w miejscu zamieszkania seniora polegająca na: Konsultacji lekarza geriatry i lub psychiatry, Wizyty pielęgniarki oraz poradnictwo psychologiczne według potrzeb	Mieszkańcy Elbląga - osoby, które ukończyły 75 lat życia i ich rodziny	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z usługi Liczba świadczonych porad	58 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Teleopieka mobilna – system przywołania smartwatch umożliwiający szybkie reagowanie i udzielenie pomocy zgodnie z indywidualnymi potrzebami. System ma wbudowane, np. badanie serca, pomiar ciśnienia, czujnik ruchu itp	Mieszkańcy Elbląga - osoby, które z powodu stanu zdrowia wymagają monitorowania ich sytuacji i szybkiego reagowania - osoby, które ukończyły 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych/EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z usługi	Usługa obecnie świadczona dla 39 osób. Liczba osób wpisanych na listę oczekujących 8 Duże zainteresowanie mieszkańców – telefony z prośbą o informacje. Konieczne jest zwiększenie dostępności tej usługi
4	MOBILNE USŁUGI PIELĘGNACYJNE				
	- usługa pielęgnacji i higieny paznokci, określenie szczególnych	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością	Liczba osób, które skorzystały z każdej z usług	57 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	potrzeb w tym zakresie, np. konsultacja podologa - usługa fryzjerska (strzyżenie) Możliwość skorzystania z usługi 1 raz na kwartał	niepełnosprawności - osoby niesamodzielne - osoby, które ukończyły 75 lat życia - osoby, które z powodu stanu zdrowia nie są w stanie wykonać tych czynności samodzielnie	i osób starszych	Liczba usług	mieszkańców Elbląga
5	USŁUGI REMONTOWO - PORZĄDKOWE				
	Usługi sezonowe: pomoc w pracach sezonowych, w szczególności: - odśnieżanie wejścia do posesji - ogrodnicze, w tym: koszenie trawy, przycinanie żywopłotów i drzewek owocowych, ciężkie prace ogrodnicze, np. kopanie na terenie Rodzinnych Ogródków Działkowych oraz w miejscu zamieszkania - sprzątanie nagrobka. Usługi realizowane w obrębie Gminy Miasta Elbląg.	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - osoby, które ukończyły 75 lat życia, będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą, które ukończyła 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z każdej z usług Liczba usług	55 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga
	Usługi remontowo – porządkowe: pomoc w drobnych pracach remontowych, w szczególności dezynfekcja,	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne,	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z usługi Liczba przeprowadzonych prac remontowych	55 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

	dezynsekcja, deratyzacja, naprawa i malowanie ścian, malowanie stolarki drewnianej (usługa może być zrealizowana 1 raz na 3 lata)	- osoby, które ukończyły 75 lat życia będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą, która ukończyła 75 lat życia			
	Mobilna usługa pomocy przy drobnych domowych usterkach nie wymagających interwencji i uprawnień	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - osoby, które ukończyły 75 lat życia, będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą, która ukończyła 75 lat życia	Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych/ EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych	Liczba osób, które skorzystały z każdej z usług Liczba usług	59 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Elbląga

Usługi społeczne – uzupełniające* które będą zlecane przez ECUS w przypadku pozyskania środków z innych źródeł finansowania			
Lp	Nazwa i zakres usługi	Adresaci	Obszar z ustawy
1	Kierunek aktywizacyjny – spersonalizowana usługa w formie budżetu personalnego przyznawanego na zasadzie vouchera do wykorzystania w celu sfinansowania kompleksowych instrumentów wsparcia, umożliwiających powrót na rynek pracy, np. usługa psychologa, doradcy zawodowego lub trenera pracy, stomatologa, fryzjera, kurs zawodowy, staż/praktyka	Mieszkańcy Elbląga Osoby bezrobotne i niepełnosprawne pozostające bez zatrudnienia	Usługa społeczna z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej
2	Okresowa hostelowa opieka zastępcza całodobowa na czas nieobecności opiekuna faktycznego, np. z powodu pobytu w szpitalu, konieczności wyjazdu, pobytu w sanatorium, weekendowego wyjazdu wytchnieniowego	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - osoby, które ukończyły 75 lat życia, będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą, która ukończyła 75 lat życia - opiekunowie faktyczni w/w osób	Usługa społeczna w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych
3	Opieka rezydencjalna realizowana poprzez wspólne zamieszkanie. Senior lub osoba niesamodzielna jest rezydentem, np. u sąsiada, osoby znanej, ale niespokrewnionej na czas nieobecności opiekuna faktycznego	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - osoby, które ukończyły 75 lat życia, będące osobami samotnymi lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą, która ukończyła 75 lat życia - opiekunowie faktyczni w/w osób	Usługa społeczna w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych
4	Wynajem pokoju z zapewnieniem wyżywienia lub bez wyżywienia na czas określony np. 3-4 miesiące na czas realizacji vouchera, na czas uregulowania sytuacji rodzinnej itp.	Mieszkańcy Elbląga Osoby/rodziny, które z różnych powodów życiowych pozostaną bez dachu nad głową	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych, reintegracji zawodowej i społecznej

5	Świadczenia usług opieki wytnieniowej, , zarówno w ramach pobytu dziennego i pobytu całodobowego oraz w formie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego), a także poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki dla członków rodzin lub opiekunów faktycznych	Mieszkańcy Elbląga: - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, - członków rodzin lub opiekunowie prawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym.	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych
6	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	Mieszkańcy Elbląga – zgodnie z opisem grupy docelowej w regulaminie konkursu w szczególności dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki przy pomocy drugiej osoby i /lub osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych
7	Skierowanie do placówki dziennego pobytu w tym z rehabilitacją na czas nieobecności opiekuna faktycznego z powodu wykonywania pracy zawodowej.	Mieszkańcy Elbląga - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne, nie kwalifikujące się do WTZ i ŚDS	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych

*usługi społeczne uzupełniające nie będą finansowane ze środków projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”. ECUS będzie podejmował próby pozyskania dofinansowania na ich realizację z innych źródeł. Usługi te zasilą Bank Lokalnych Usług Społecznych, Koordynator będzie mógł wykorzystywać je budując indywidualny pakiet usług dla mieszkańca.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE
działania w zakresie organizowania społeczności lokalnej

Lp.	Nazwa działania	Odbiorcy	Cel działania
1.	ECUSowa Szkoła Liderów	Mieszkańcy Elbląga w tym: - pracownicy instytucji, organizacji, NGO - przedsiębiorcy	- budowanie kompetencji liderów zmian społecznych do rozwiązywania lokalnych problemów oraz odbudowanie i/lub wzmacnianie <i>empowermentu</i> , - <i>poszerzenie wiedzy, umiejętności i aktywności liderów zmian społecznych do podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego</i> , - budowanie sieci współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami w celu włączenia ich we wspólny proces ukierunkowany na wywoływanie zmian w danej społeczności lokalnej.
2.	BANK ZASOBÓW I USŁUG WZAJEMNOŚCIOWYCH	Mieszkańcy Elbląga w tym: - pracownicy instytucji, organizacji, NGO - przedsiębiorcy	- odnajdywanie, analizowanie oraz rozwijanie lokalnych zasobów, - zwiększenie dostępności do zasobów i form wsparcia społecznego, - integracja działań wolontarystycznych, - uruchomienie procesów współpracy, samopomocy i samozaradności.
3.	KIERUNEK → SKRZYDLATA	Mieszkańcy Elbląga w szczególności: - mieszkańcy ul. Skrzydlatej - pracownicy instytucji, organizacji, NGO - przedsiębiorcy	- aktywne włączenie mieszkańca w życie społeczne wspólnoty - mobilizowanie i wspieranie w samoorganizacji - tworzenie i stymulowanie więzi wspólnotowych oraz budowa poczucia tożsamości - kształtowanie form partycypacji społecznych

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

4.	ANIMOWANIE WYDARZEŃ SPOŁECZNYCH	Mieszkańcy Elbląga w szczególności: - osoby starsze - osoby niepełnosprawnej - osoby zaburzone psychicznie - rodziny w kryzysie - osoby w kryzysie bezdomności	- włączenie mieszkańców w proces współtworzenia inicjatyw sąsiedzkich, - kształtowanie postaw i zachowań wobec sytuacji problemowej mieszkańca - integracja mieszkańców, - poprawa społecznego funkcjonowania, wzmocnienie więzi w tworzeniu wzajemnych relacji.
----	------------------------------------	--	---

7. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE

Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie realizowane będzie zgodnie z Rozdziałem 5 Ustawy, który określa zasady realizowania programów usług społecznych przez Centrum.

1. Odbywa się za pośrednictwem Centrum na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego.
2. Odbywa się na podstawie oświadczenia złożonego przez wnioskodawcę pod rygorem odpowiedzialności karnej o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z tych usług oraz o uprawnieniu do ulg w opłacie za usługi społeczne.
3. Centrum może zwrócić się do wnioskodawcy o udokumentowanie w sposób wskazany w Programie:
 - a) Spełniania przez osobę zainteresowaną określonych w Programie warunków niezbędnych do jej zakwalifikowania
 - b) Uprawnienia do ulg w opłacie za usługi społeczne
4. Zakwalifikowanie osoby zainteresowanej może zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez Koordynatora rozeznania indywidualnych potrzeb, które może zostać przeprowadzone w Centrum lub w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana.
5. Usługi społeczne określone w Programie świadczone są między innymi w oparciu o Indywidualny Plan Usług Społecznych.
6. Następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.
7. Kwalifikowanie odbywa się z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu.
8. Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji odmownej zgodnie z trybem określonym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Warunkiem zakwalifikowania do każdego z Pakietów będzie miejsce zamieszkania na terenie Gminy Miasta Elbląg oraz potrzeba skorzystania z usług społecznej wybranej z Programu.

Informacje niezbędne do zakwalifikowania do skorzystania z usług społecznych określonych w Programie:

PAKIET RODZINA

1. Dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego.
2. Wskazanie usług z Programu lub zgłoszenie potrzeby w zakresie skorzystania z usług.
3. Oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia złożone pod odpowiedzialnością karną.

PAKIET POMOCNE WSPARCIE

1. Dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego.
2. Wskazanie usług z Programu lub zgłoszenie potrzeby w zakresie skorzystania z usług.
3. Informacja o niepełnosprawności, niesamodzielności.
4. Oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia złożone pod odpowiedzialnością karną.

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Dostępne dla ogółu mieszkańców Elbląga.

8. OPŁATY I ULGI W OPŁACIE ZA USŁUGI SPOŁECZNE

Program nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi w okresie od 24 września 2021 r. do 31 lipca 2023 r. Usługi świadczone w tym okresie dla mieszkańców Elbląga będą finansowane w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2021. Po zakończeniu realizacji projektu możliwe będzie partycypowanie w kosztach świadczeniobiorców, co zostanie określone w aktualizacji Programu po zakończeniu pierwszego etapu projektu.

9. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIANIA WARUNKÓW ORAZ UPRAWNIEN DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE

W celu udokumentowania spełniania warunków należy złożyć:

Wniosek o przyznanie usług społecznych z Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Powinien on zawierać w szczególności:

- imię i nazwisko,
- adres zamieszkania,
- telefon kontaktowy,
- wskazanie usługi, o którą wnioskuje mieszkaniec zgodnie z Katalogiem Usług Społecznych.
- podpis wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego

Oświadczenie do wniosku o przyznanie usług społecznych z Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Powinno ono zawierać w szczególności:

- imię i nazwisko wnioskodawcy, imiona rodziców
- informację o spełnianiu warunków do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych i świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia
- podpis wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego

Informacja o niepełnosprawności, niesamodzielnosci.

Powinna ona zawierać w szczególności:

- Informację o stopniu niepełnosprawności
- Informację o zakresie niesamodzielnosci
- podpis wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego

10. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO ZAKWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 pkt 1c i art. 9 pkt 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- 1) Dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, dane kontaktowe, adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, numer PESEL, data urodzenia, niepełnosprawność, niesamodzielność
- 2) Dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych) nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy

11. ORGANIZACJA PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH I ETAPY JEGO REALIZACJI

Realizatorem Programu jest Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Zadaniem realizatora jest w szczególności:

1. zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych
2. prowadzenie rozeznania i opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych
3. realizowanie Programu w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych
4. inicjowanie działań na rzecz integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem potencjału tej wspólnoty, w tym organizowanie działań samopomocowych, wolontarystycznych i sąsiedzkich, stanowiących uzupełnienie usług społecznych (działania wspierające)
5. opracowanie i wdrażanie standardów jakości usług społecznych

Etapy realizacji Programu

Program realizowany jest w ramach projektu „Elbląskie Centrum Integracji Społecznej” zatem jego etapy są ściśle związane z harmonogramem wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

ETAPY PROGRAMU		TERMIN REALIZACJI
ETAP I	Planowanie i organizacja usług społecznych: 1. Wypracowanie założeń do standardów usług społecznych 2. Wyłonienie realizatorów usług społecznych 3. Budowanie Forum Partnerów ECUS 4. Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych, diagnoza potrzeb, sporządzanie indywidualnych planów usług społecznych.	24.09.2021 r. – 31.10.2021 r.
ETAP II	Świadczenie usług społecznych: 1. Koordynowanie zaplanowanych działań 2. Monitorowanie realizowanych usług społecznych 3. Testowanie założeń do standardów usług społecznych 4. Monitoring w zakresie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności.	01.11.2021 r. – 30.04.2023 r.
ETAP III	Ocena realizacji Programu w zakresie świadczenia usług społecznych: 1. Analiza i ocena jakości usług społecznych 2. Opracowanie standardów usług społecznych 3. Aktualizacja potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie świadczonych usług społecznych z	01.05.2023 r. – 31.07.2023 r.

	uwzględnieniem potencjału lokalnej społeczności.	
ETAP IV	Informacja z realizacji pierwszego etapu Programu w formie sprawozdania przygotowanego na podstawie wyników z monitorowania realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności programu.	01.08.2023 r. – 31.10.2023 r.
ETAP V	Realizacja drugiego etapu Programu 1. Świadczenie usług zgodnie z wypracowanymi standardami przez realizatorów usług 2. Koordynowanie i monitorowanie świadczenia usług społecznych 3. Ocena realizacji usług w drugim etapie w oparciu o mierniki efektywności programu	01.08.2023 – 31.07.2026 r.
ETAP VI	Informacja z realizacji drugiego etapu Programu w formie sprawozdania przygotowanego na podstawie wyników z monitorowania realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności programu	01.08.2026 r. – 31.10.2026 r.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych będzie inicjować działania mające na celu wzmocnienie potencjału usługowego wspólnoty samorządowej i budowania rynku usług społecznych w Elblągu.

12. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI

Podstawowym założeniem programu usług jest jego dynamiczny i otwarty charakter, a monitorowanie jest narzędziem skutecznego zarządzania systemem usług oraz aktywnością lokalnych społeczności. Celem monitorowania Programu Usług Społecznych jest zbieranie informacji, uwag i komentarzy, na podstawie których następuje ocena działań oraz aktualizacja tempa i kierunku zachodzących zmian. To pozwoli na bieżąco oceniać efektywność działań, z uwzględnieniem tempa i poziomu realizacji celów, opracować jeszcze pełniejszą analizę sytuacji, a w efekcie zadecyduje o jakości i skuteczności Programu Usług Społecznych.

Realizacja Programu będzie podlegała monitorowaniu zgodnie z opisanymi wyżej etapami.

Składowe elementy monitorowania i oceny Programu

1. Rejestrowanie zmian i postępów poszczególnych osób objętych Indywidualnym Planem Usług Społecznych oraz poprawności świadczenia usług społecznych przez poszczególnych Wykonawców. Monitorowanie ma służyć wprowadzeniu zmian, działań naprawczych lub alternatywnych rozwiązań, które pomogą zrealizować zakładany rezultat dla konkretnej osoby/grupy osób (zadanie Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych - KIPUS i Organizatora Usług Społecznych - OUS):
 - a) Monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych - IPUS przez KIPUS poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty z klientem – nie rzadziej niż raz na kwartał
 - b) Przeprowadzenie przez KIPUS rozmowy podsumowującej po zakończeniu realizacji IPUS
 - c) Podsumowanie realizacji IPUS przez OUS – raz na 6 miesięcy
 - d) Organizacja spotkań przez OUS, służących omówieniu realizacji IPUS oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych – raz na 3 miesiące.
2. Rejestrowanie postępów w realizacji celów wskazanych w Programie, na podstawie stopnia realizacji poszczególnych mierników efektywnościowych (zadanie OUS):
 - a) Opracowanie raportu przedstawiającego wnioski z monitorowania realizacji Programu i ocenę programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji Programu – nie rzadziej niż raz w rok
 - b) Opracowanie informacji z realizowanego Programu (zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2) ustawy o CUS), przedstawionej w formie raportu - po zakończeniu pierwszego etapu realizacji Programu i po zakończeniu drugiego etapu. Informacje te zostaną umieszczone na stronie

Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miasto Elbląg oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Zakres informacji określa art. 6 ustawy

3. Badanie realizacji mierników, które zostały określone w Programie osobno dla każdej świadczonej usługi. Dodatkowo dla wszystkich świadczonych usług będzie badane:
- czas oczekiwania na skorzystanie z usługi
 - lokalizacja miejsca realizacji usługi
 - łatwość dotarcia do miejsca realizacji usługi
 - dostęp dla osób ze szczególnymi potrzebami

Na podstawie danych z monitoringu zostanie dokonana ocena postępów wdrażania Programu, czyli ocena osiągania zaplanowanych w Programie celów. Dzięki monitoringowi i bieżącej ewaluacji, zarządzający będą mogli ocenić skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość i trafność Programu.

Wskaźniki	Sposób pomiaru
Wskaźniki ilościowe	
Liczba osób korzystających z usług społecznych	Wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
Liczba mieszkańców Elbląga, którzy dotychczas nie korzystali z usług realizowanych przez MOPS	Ewidencja prowadzona przez KIPUS
Liczba usług społecznych określonych w Katalogu usług społecznych	Program Usług Społecznych
Liczba zrealizowanych usług	Wewnętrzna ewidencja
Liczba podmiotów realizujących usługi społeczne	Ewidencja zawartych umów/ porozumień/ zleceń
Liczba partnerstw międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu	Ewidencja porozumień, deklaracji
Liczba NGO realizujących usługi społeczne	Ewidencja zawartych umów
Liczba Indywidualnych planów usług społecznych	Ewidencja IPUS
Wskaźniki jakościowe	
Poziom zadowolenia odbiorców usług	ankieta zadowolenia
Terminowość wykonanych usług	ankieta
Kompetencja osób wykonujących usługi	ankieta
Dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	ankieta

13. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

Usługi społeczne realizowane w ramach Programu finansowane będą w pierwszym etapie ze środków projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020.

Budżet pierwszego etapu wynosi: 1.370.869 zł

Budżet Programu obejmuje pakiety:

RODZINA

POMOCNE WSPARCIE

Środki finansowe przeznaczone na realizację usług społecznych w podziale na lata

	2021 01.11.2021- 1.12.2021	2022 01.01.2022 – 1.12.2022	2023 01.01.2023- 31.07.2023	2023 – 2026 01.08.2023- 31.07.2026
Źródło finansowanie	Projekt	Projekt	Projekt	Środki Gminy Miasto Elbląg
Łącznie	332.052 zł	656.090 zł	382.727 zł	Około 3.600.000zł

Uzasadnienie

W dniu 5 sierpnia 2020 r. Gmina Miasto Elbląg podpisała umowę na realizację projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Zgodnie z założeniami konkursu w ramach projektu dokonane zostanie testowe wdrożenie rozwiązań wprowadzonych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 poz. 1818). W myśl art. 4 wyżej cytowanej ustawy, Rada Gminy może przyjąć, w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. „Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026” jest dokumentem niezbędnym i wymagany do świadczenia usług społecznych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych ze środków projektu. Stanowi on podstawę do kontraktowania usług społecznych z wykonawcami wyłoniionymi w drodze ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129) lub w drodze konkursów z ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 z późn. zm.).

Środki finansowe na realizację programu pochodzić będą z Europejskiego Funduszu Społecznego (dofinansowanie projektu w okresie jego realizacji) oraz budżetu Miasta Elbląg (w okresie trwałości projektu, tj. od 01.08.2023 r. do 31 lipca 2026 r.).